

STAKČÍNSKE NOVINY

Ročník: 3

5

júl 2009

MESAČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE STAKČÍN • VYDÁVA OBEČNÝ ÚRAD V STAKČÍNE • NEPREDAJNÉ

Obec Stakčín a Regionálna rada ZRUSR v Humennom
pozývajú Vás na

FESTIVAL ĽUDOVÉHO UMENIA

ktorý sa uskutoční
dňa 11. júla 2009, o 15.00 hod.
v parku pri Obecnom dome.

Program:

**Deti z MŠ a ZŠ * Beskyd * Zaričanka
Erik Gunár * Heligonkár Laurič * Dukát
Trio Magurových * Ruňanka * Staričanka
Pichončanka * Sestry Pročkove**

Od 17.00 hod. Žobráci

Od 20.00 hod. Ľudová veselica, hrá skupina DASS

Spríevodným podujatím festivalu je vernisáž výstavy fotografií
Daniely Kapráľovej "ZUZANKA". Fotografický príbeh inšpirovaný tvorbou starency.
Otvorenie výstavy od 14.00 hod. v budove obecného úradu.

50. VÝROČIE VZNIKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY V STAKČÍNE

3. marca 2009 ZŠ s MŠ Stakčín oslávila 50. výročie svojho otvorenia. Každé takéto výročie je dôvodom na to, aby sme sa obzreli späť do minulosti, zhodnotili kroky úspechov i neúspechov, vrátili sa do minulosti, prehodnotili súčasnosť a vytvorili predstavu o budúcnosti. 50 rokov je vek nie príliš dlhý, ale ani krátky.

História školstva v Stakčíne siaha do prvej polovice 19. storočia. Najstaršia správa o školskom vyučovaní pochádza z roku 1846. V tomto období školu v Stakčíne navštevovalo 15 detí. Prvým učiteľom v obci bol Mikuláš Demko, ktorý sa v listinách od roku 1843 uvádza nielen ako stakčinský kantor, ale i ako tunajší učiteľ.

Prvá drevená škola stála v blízkosti vtedajšej gréckokatolíckej fary. Predpokladá sa, že bola postavená v 40-tych rokoch 19. storočia. Na jej mieste v období rokov 1905-1907 vybudovali murovanú školu, ktorá sa zachovala dodnes. Škola bola cirkevná až do roku 1945, kedy bola zoštátnená. Zriadenie slovenskej štátnej národnej školy sa datuje do roku 1932. V rokoch 1953-56 v obci existovala jedenástočná stredná škola s vyučovacím jazykom ukrajinským (predchodca gymnázia). Pre nedostatok ubytovacích miest v obci bola škola presťahovaná do Sniny. V súčasnosti sa miestna základná škola nachádza v budove, ktorá bola postavená v rokoch 1956-1959.

Písal sa rok 1959, keď bola do užívania odovzdaná budova novej základnej školy a žiaci po prvýkrát zasadli do lavíc ZŠ v Stakčíne. Uplynulo odvtedy už 50 krásnych rokov. 50 rokov, počas ktorých sa tu vystriedalo množstvo žiakov, učiteľov i nepedagogických zamestnancov. 50 rokov nepretržite prichádzali noví žiaci, aby načerpali vedomosti, poznatky a skúsenosti, ktoré by im neskôr poslúžili ako dobrý základ, na ktorom by mohli v živote stavať. Budova základnej školy bola odovzdaná do prevádzky v roku 1959. Aj napriek tomu, že sa za posledné roky vykonali mnohé rekonštrukcie a opravy, je nevyhnutná úplná rekonštrukcia školy. V škole sa nachádza 15 tried a 9 odborných učební. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. Keďže vybavenie školy a kabinetov nie je postačujúce, našou dlhodobou úlohou je hľadať a získavať alternatívne finančné a materiálne zdroje na zabezpečenie modernejších učebných pomôcok. Jednou z možností je aj zakúpenie učebných pomôcok v rámci realizácie projektov, do ktorých sa škola každoročne zapája. Za posledných 5 rokov bola naša škola z desiatich

podaných projektov úspešná v piatich. V rámci týchto projektov sme získali z MŠ SR finančné prostriedky vo výške 13 742,28 € (414 000,- Sk). Tieto finančné prostriedky boli použité na realizáciu aktivít v rámci jednotlivých projektov, na doplnenie knižničného fondu, ale aj na zakúpenie počítačov, videokamery, farebnej tlačiarne, digitálneho fotoaparátu, vybavenia pre ŠJ a množstva učebných pomôcok.

Významné zmeny nastali od r. 2002 prechodom školy na právnu subjektivitu a neskorším prechodom školy pod zriaďovateľskú pôsobnosť obce a zavedením normatívneho financovania škôl. Postupne sme vybudovali učebňu výpočtovej techniky, zaviedol sa internet, zakúpila sa najmodernejšia didaktická technika, vykonala sa rekonštrukcia kotolní, za budovu školy bolo vybudované viacúčelové ihrisko s umelým povrchom, oplatením a osvetlením, ktoré môžu využívať nielen žiaci našej školy, ale aj široká verejnosť. Viacúčelové ihrisko bolo vybudované vďaka finančnej podpore Úradu vlády SR a Nadácie SPP.

V súčasnosti má škola kvalifikovaný pedagogický zbor, veľa nadaných a schopných žiakov a široké možnosti záujmovej činnosti.

Počas 50-tich rokov existencie základnej školy v Stakčíne sa v nej vystriedalo 7 riaditeľov, 8 zástupcov riaditeľa, takmer 160 pedagogických zamestnancov, z toho 126 učiteľov, desiatky nepedagogických zamestnancov a tisíce žiakov zo Stakčína, Stakčinskej Rostoky, Kolonice, Jalovej, Ladomírova a Kalnej Rostoky. Z ich

radov vyšli mnohé významné osobnosti - podnikatelia, vysokoškolskí učitelia, lekári, riaditelia významných inštitúcií, ale i začínajúci spisovatelia.

Vďaka patrí všetkým pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom, ktorí za 50 rokov existencie školy nechali v nej čas svojho ja a prispeli svojím obetavým prístupom k celkovým hodnotným výsledkom. Bohužiaľ, mnohí už nie sú medzi nami. Patrí k nim p. Dmitrij Šlachta, bývalý riaditeľ základnej školy, p. Ján

Németh, bývalý učiteľ matematiky a fyziky, ktorý dlhé roky vykonával funkciu zástupcu riaditeľa školy (1959-1966), p. Michal Skala, učiteľ telesnej výchovy, ktorý dokázal nadchnúť množstvo detí pre aktívny pohyb a šport, ale tiež učitelka a učiteľka ako boli Mikuláš Vaškanin, či Mária Kapraľová.

Zaželajme teda ešte raz našej škole ďalších 50 šťastných a úspešných rokov.

Mgr. Tatiana Kapraľová, riaditeľka školy

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Dňa 18.06.2009 sa uskutočnilo 20. zasadnutie obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo tieto materiály:

- zobralo na vedomie správu o plnení uznesení z minulého zasadnutia OZ,
- schválilo záverečný účet obce za rok 2008 a celoročné hospodárenie obce bez výhrad,
- zobralo na vedomie správu nezávislého audítora a správu hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce za rok 2008,
- schválilo správu o inventarizácii majet-

ku obce k 31.12.2008 a zároveň schválilo vyradenie majetku na základe predložených návrhov,

- schválilo plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na 2. polrok 2009 a splnomocnilo ho vykonávať kontroly v zmysle schváleného plánu,
- zobralo na vedomie informáciu starostu obce o príprave stakčinského festivalu,
- schválilo žiadosť ZŠ s MŠ o prekročenie počtu detí v triedach MŠ,
- schválilo dotáciu na slávnostnú akadémiu pri príležitosti 50. výročia ZŠ vo výške 700,- €,
- schválilo dotáciu na činnosť skupiny Zaričanka vo výške 200,-€,
- zobralo na vedomie žiadosť vedúcej pošty ohľadom parkovania aut v areáli

pošty a požiadalo starostu obce o vyriešenie tohto problému,

- schválilo žiadosť p. Onderčina o odkúpenie auta AVIA Furgon s tým, že cenu dohodne starosta obce,
- schválilo dotácie vo výške 100,- € na jednu akciu v jednej vystahovanej obci v roku 2009,
- schválilo odpredaj Staničnej reštaurácie p. M Bodnárovi za zníženú cenu o 5 %, čo činí 104 063,- € (3 135 000,- Sk),
- schválilo žiadosť firmy Elaut Baumont s. r. o. Snina o prenájom priestorov v bývalej školskej jedálni,
- zobralo na vedomie informáciu o slávnostnom otvorení viacúčelového ihriska.
Ján Kerekanič

Vzácná návšteva v obci

Dňa 28. júna 2009 navštívil našu obec Jeho Vysokopreosvietenosť Nifont, metropolita Lucky a Volinský. Jeho návšteva sa uskutočnila na pozvanie Jeho Vysokopreosvietenosti Jana, arcibiskupa Prešovského a Slovenska, ktorý ho zároveň aj sprevádzal. V chráme Sošestvija sv. Ducha odslúžili vzácní hostia bohoslužby a potom navštívili obecný úrad, kde ich prijal starosta obce. Starosta obce vo svojom príhovore zdôraznil skutočnosť, že veriaci jednotlivých cirkví žijú v našej obci vo vzájomnej zhode a porozumení. Sme na to právom hrdí. Je to aj zásluha pravoslávnych veriacich, ktorých je v Stakčine najviac a hlavne predstaviteľov pravoslávnej cirkvi v obci. Chcem im za to poďakovať a verím, že aj vedenie obce svojím skromným dielom prispieva k rozvoju jednotlivých cirkví v našej obci. V závere slávnostného prijatia požiadaval starosta obce hostí o podpis do pamätnej knihy obce a zároveň im odovzdal pamätné darčeky, ktoré by im mali pripomínať chvíle strávené v našej obci.

WIFI v parku

Naša obec zriadila ako ďalšiu službu pre svojich občanov bezplatnú WIFI internetovú sieť, ktorá pokrýva plochu obecného parku.

Táto služba je občanom prístupná od 3.7.2009.

Užitočné linky

ZŠ: 769 21 18

Zdravotné stredisko: MUDr. Bôžik 769 27 00,
MUDr. Haničáková 769 23 44, MUDr. Kelly 769 27 01
Lekáreň: 758 37 40. Pošta Stakčín: 767 43 08

Gréckokatolícka Cirkev

Farnosť Ochrany Presvätej Bohorodičky v Stakčine: 767 41 54

Pravoslávny farský úrad: 767 41 11

Kontakt na správcu cintorína: Ján Zubaľ – 0907275136.

V prípade neprítomnosti ho zastupuje Jaroslav Mandzák –
0911610396

Slávnostné otvorenie viacúčelového ihriska

Uplynulý rok bol pre našu obec úspešný. Boli nám schválené projekty na rekonštrukciu ZŠ, projekt na dokončenie kanalizácie a projekt na výstavbu viacúčelového ihriska. Od úradu vlády SR a Nadácie SPP sme dostali dotáciu vo výške 39 832,70 € (1 200 000,- Sk), pridali sme 4 9790,80 € (1 500 000,- Sk) a vytvorili sme nádherný športový stánok.

Viacúčelové ihrisko má rozmery 20 x 40 m, stavalo sa tri mesiace a celkové náklady boli vo výške 89 623,58 € (2 700 000,- Sk). Môže sa na ňom hrať futbal, volejbal, tenis, hádzaná a basketbal.

Aj keď viacúčelové ihrisko využívajú deti už dávno, jeho slávnostné otvorenie sa uskutočnilo dňa 20.6.2009. Účast prisľúbil aj predseda vlády Róbert Fico, ale nepredvídané pracovné okolnosti jeho účasť zmarili. Pásku na ihrisku slávnostne prestrihol poslanec NR SR Michal Lukša a Ing. Jozef Kotos, majiteľ firmy REKOS, ktorá bola dodávateľom stavebnej časti. Slávnosti sa zúčastnili starostovia okolitých obcí, poslanci OZ, podnikatelia a občania obce.

Po úvodných ceremóniách nastúpili na ihrisko naši žiaci, aby si zahrali priateľský

Žiaci ZŠ využívajú ihrisko počas vyučovania, mimo vyučovania ho môžu využívať ostatní občania našej obce.

Stavebnú časť dodala firma Rekos, elektroinštaláciu urobil p. Miroslav Plávka a technologickú časť dodala firma M CUP.

Otcou myšlienky výstavby ihriska v Stakčíne bol p. Michal Lukša, poslanec NR SR. Pomohol nám p. Dušan Galis, poslanec NR SR a splnomocnenec vlády SR pre mládež a šport.

Finančne prispeli Úrad vlády SR reprezentovaný p. Róbertom Ficcom, predsedom vlády SR a Nadácia SPP. Všetkým srdečne ďakujeme.

ŠKODIA OPEKAČKY ZDRAVIU?

Grilovanie stihlo učarovať aj našincom. Pre výnimočnú atmosféru otvoreného prírodného prostredia, podobného ohníku či táboráku v lese ho mnohí uprednostnia pred klasickým posedením v interiéri. Novú príchut' dostávajú nielen rodinné a priateľské stretnutia, ale aj firemné oslavy. Praje však tento štýl stravovania aj nášmu zdraviu?

Palivo používané v griloch nepredstavuje pre človeka žiadne nebezpečenstvo. Tradiční zástancovia uprednostňujú opekánie na grile s dreveným uhlím alebo briketami a zaznávajú plynový gril, ten je však v skutočnosti rovnako výhrevný.

Škodí najmä priamy oheň

Vďaka tomuto typu tepelnej úpravy konzumujeme menej tuku ako vo vyprážanom mäse, lenže rozkladom tuku, ktorý kvapká na rozpálené uhlíky, vznikajú karcinogénne látky. Teplý vzduch ich premiestni späť na mäso a v organizme môžu zvýšiť riziko vzniku niektorých vážnych ochorení.

zápas, v ktorom predviedli svoje športové schopnosti. Po nich nastúpili na priateľský zápas seniori zo Stakčína a aj oni sa snažili svojimi športovými výkonmi dokázať, že ani zďaleka ešte nepatria len na lavičku divákov.

Vážení občania! Dúfam, že sa nám spoločnými silami podarí postaviť a následne slávnostne otvárať čoraz viac stavieb a zariadení, aby sme zlepšili a spestrili život všetkým ľuďom, ale hlavne našim deťom.

Ján Kerekanič, starosta obce

Aj keď sa zatiaľ nedokázala priama spojitosť, onkológovia upozorňujú na možnosť vyššieho rizika vzniku rakoviny prsníka a tráviaceho traktu pri pravidelnej konzumácii takto spracovaných pokrmov. Kto chce riziko aspoň čiastočne znížiť, mal by si ako súčasť gril - posedenia obľúbiť ovocné a zeleninové šaláty, ktoré obsahujú účinné antioxidanty, najmä vitamíny E a C. Karcinogénne látky vznikajú aj pri horení borového a smolnatého dreva. Preto je dôležité, aby opekajúce sa kúsky neobližovali priame plamene, keď sa nebezpečné zlúčeniny tvoria priamo na povrchu mäsa. Navyše sa takto rýchlo opečie len povrch porcií a vnútro zostáva polosurové. Možné choroboplodné zárodky salmonelózy alebo listérie, ktoré sa ničia až pri teplote nad 70 stupňov Celzia, v mäse zostávajú a môžu ohroziť najmä ľudí s citlivejším tráviacim systémom alebo chorobami žalúdka či čriev. Jednou z hlavných zásad správneho grilovania je preto porcie opekať nad rozžeravenými uhlíkmi alebo na rôznych alobalových či iných táckach.